

Vereniging van Groninger Gemeenten (VGG)
Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer

(050) 303 97 97
secretariaat@groningergemeenten.nl

Aan: Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening
DGRO - Directie Ruimtelijk Beleid
o.v.v. Nota Ruimte,
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: zienswijze ontwerp Nota Ruimte

Ten Boer, 11 december 2025

Geachte mevrouw Keijzer,

Graag willen wij, Vereniging van Groninger Gemeenten, reageren op uw ontwerp nota Ruimte.

In uw Ontwerpnota Ruimte staan de keuzes van het Rijk voor de inrichting van Nederland tot 2050, met een doorkijk naar 2100.

Deze Nota is een richtinggevend document over wonen en werken, maar ook aan de inrichting van de natuur, landbouw, energievoorziening, bereikbaarheid, water en bodem.

U geeft aan om voor deze opgaven een goede balans te willen vinden, omdat de ruimte in Nederland schaars is en er daarvoor duidelijke en toekomstbestendige keuzes nodig zijn.

Deze toekomstbestendige keuzes zijn voor ons als Groninger gemeenten van belang, omdat de keuzes die op nationaal niveau worden gemaakt, doorwerken in onze keuzes die wij maken op lokaal en regionaal niveau.

Voor het maken van onze keuzes, vragen wij een duidelijke lange lijn en standvastige koers vanuit deze Nota Ruimte. Pas dan kunnen wij als eerste overheden en in eigen autonomie, invulling geven aan de uitvoering. Daarbij zijn regellichte oplossingen, evenals sectorale en financiële ontschotting vanuit het Rijk voorwaarden voor gemeenten om tot een werkbare en uitvoerbare Nota Ruimte te komen.

Uw Nota hanteert het motto "Elke regio telt": wij vatten dit op als uitnodiging om onze regio specifieke behoeften in te laten vullen en daarmee de karakteristieke cultuur recht te doen. Sterk houden wat sterk is en sterker maken wat sterk moet.

Naast begrijpelijke verschillen die er zijn in landschappelijk en cultureel opzicht, zijn er niet acceptabele verschillen tussen regio's in Nederland als het gaat om de kansen die mensen hebben om een passende baan te vinden, om onderwijs te volgen op een goed bereikbare locatie en om gezond oud te worden.

Achterstand op de hoogte van inkomen, kwaliteit van de leefomgeving, de beschikbaarheid van publieke voorzieningen en openbaar vervoer zijn in deze regio's, waaronder grote delen van onze provincie, ontoereikend.

Uw Nota Ruimte kan daarin een bijdrage leveren om onze regio verder te ontwikkelen en te profileren. Zelf werken we daartoe in regioverband en provinciegrens overstijgend samen, om zo bovenlokale opgaven op te pakken.

Het NOVEX-gebied Lelylijn, de Nedersaksenlijn, de Regio Groningen-Assen zijn hiervan goede voorbeelden en we zijn blij met de specifieke aandacht die u in uw Nota hiervoor opneemt. Wij geven u de suggestie mee om bij de initeerregio Groningen-Assen ook het Eemshavengebied en Oosterhorng gebied als zijnde belangrijke industrie- en economieclusters te betrekken.

Het kan niet zo zijn dat de Eemshaven en Oosterhorn via een tweebaansweg bereikbaar zijn: de Rijksweg N33, evenals trouwens delen van de N366 voor de goede bereikbaarheid van Zuidoost Groningen.

Ook zien wij perspectief, zoals in uw Nota Ruimte ook wordt genoemd, voor onze sectoren ICT, energie, gezondheidssector en agrifood, waar we in regionaal verband op samenwerken.

Onze provincie kenmerkt zich door landelijk gebied, landbouw, rust, ruimte en hoogwaardige landschappen en cultuurhistorie.

Wij vragen van u helderheid en uitlegbaarheid in de afweging en uitwerking van de doelen en generieke opgaven uit uw Nota, zodat wij als Groninger gemeenten met medeoverheden, partnerorganisaties en inwoners invulling kunnen geven aan onze gebiedsopgaven.

Met name de landbouwsector verkeert al te lang in onzekerheid: onze inwoners en ondernemers werkzaam in deze sector vragen om een toekomstbestendig landbouwbeleid, mede in relatie tot het water- en bodemsysteem, klimaatproblematiek en gezondheid. Weten waar je aan toe bent, is hier de nadrukkelijke vraag. Dat kan duidelijker en meer aangezet worden in uw Nota Ruimte.

In het meervoudig ruimtegebruik zien wij kansen, maar zullen er ook scherpe keuzes gemaakt moeten worden, omdat er conflicterende functies zijn. Een met u zorgvuldig opgesteld afwegingskader kan hier behulpzaam in zijn. Vroegtijdige betrokkenheid van ons als Groninger gemeenten, ondernemers en inwoners is daarbij essentieel: vanuit initiatief en kracht van onderop, voor draagvlak en uitlegbaarheid van die keuzes. En in wederkerigheid.

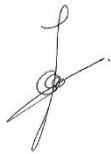
Daarbij missen wij nog de afstemming en de keuzes van Nationaal Programma Ruimte voor Defensie, die, wanneer die in onze gemeenten landen, ook keuzes vragen voor het ruimtebeslag en -gebruik.

De Uitvoeringsagenda volgt na de vaststelling van de Nota Ruimte. Daarbij zijn wij voorstander van een intensieve samenwerking met het Rijk bij de uitwerking van ambities. Daarbij zien wij de samenwerking gebaseerd op gelijkwaardigheid, wederzijds vertrouwen en gebiedsgericht maatwerk.

Vanzelfsprekend willen we u en uw ambtenaren graag kennis laten maken met onze provinciale opgaven en onze Groningse gastvrijheid. We nodigen u dan ook van harte uit voor een werkbezoek, voor het goede gesprek over de uitwerking van de Nota Ruimte.

Voor vragen, nadere informatie en het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met drs. T.G. (Ton) Sprenger, secretaris Vereniging van Groninger Gemeenten: tel. 06 55797659 t.sprenger@groningergemeenten.nl

Met vriendelijke groet,

Jaap Kuin,
Voorzitter bestuurlijk VGG-overleg Ruimte, Wonen, Mobiliteit
en lid dagelijks bestuur VGG.

In de Vereniging van Groninger Gemeenten nemen alle Groninger gemeenten deel:

